

ชื่อโครงการ	การสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับสัตว์ป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส	
	A preliminary survey of wildlifes in Toa Daeng peat swamp forest	
สาขา	ป่าไม้	
สถานที่ดำเนินงาน	พรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส	
ผู้ดำเนินงาน	พินิจ	สุวรรณโน
	สีบ	นาคะเสถียร
	ศิริพร	ทองอารีย์
	บุษบง	กาญจนสาขา
	ดวงรัตน์	โพธิ์เที่ยง
	ธัญญา	จันอาจ
	สถาพร	พິงพระเกียรติ
	สวัสดิ์	วงศ์ถิรวัฒน์
	ยุพาพร	สุรพันธ์พิทักษ์
	ประยูทธ	อินทรพาศินิชย์
	สุมาลี	ชัยพรรณพานิช
	สนั่น	เหลียงไพบูลย์
	ธีรวัตร	ประยูรสิทธิ
	วิรัตน์	ไสยะ
	มานพ	รักษ์พันธ์
	เกียรติชัย	นาคอนันต์พิศาล

บทคัดย่อ

การสำรวจสัตว์ป่าในบริเวณป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส ทำการสำรวจระหว่างเดือนสิงหาคมและกันยายน 2530 ใช้วิธีการสำรวจทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการเดินสำรวจการดักด้วยตาข่ายและกรงดักตามแนวสำรวจที่ทำขึ้น 6 แนว ๆ ละ 3 กิโลเมตร เข้าไปในป่าพรุ ขับรถสำรวจตามเส้นทางถนนรอบป่าพรุ และลงเรือสำรวจตามลำคลองสู่เหงป่าดีและคลองน้ำแบ่งทั้งในเวลากลางวันและกลางคืนเพื่อสำรวจชนิดของสัตว์ป่า และประเมินความหนาแน่นของประชากรโดยวิธีสำรวจชนิดพรรณไม้ที่เป็นพืชอาหารสัตว์และออกแบบสอบถามการใช้ประโยชน์ด้านสัตว์ป่าและป่าพรุของราษฎรที่อาศัยอยู่โดยรอบป่าพรุ

จากการสำรวจพบสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมทั้งสิ้น จำนวน 40 ชนิด มีสัตว์ที่ไม่เคยมีรายงานการพบในประเทศไทยมาก่อน 3 ชนิด คือ ค้างคาวดาฮัด (*Dyacopterus spadiceus*) และหนูสิงคโปร์ (*Kattes annadelei*) นกตบยุงมาเลเซีย (*Eurostopouds temminckii*) สัตว์เลื้อยคลานพบ 28 ชนิด และสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำพบ 12 ชนิด เป็นกบชนิดใหม่อยู่ในระหว่างการจำแนกชนิด 1 ชนิด เป็นกบในสกุล *Rana sp.* ความ

หนาแน่นของประชากรสัตว์ป่าบางชนิด พบว่า นาคใหญ่ขมเรียบมีความหนาแน่นมากที่สุดจำนวน 33 ตัวต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร รองลงมาเป็นกระรอกข้างลายท้องแดงและค้างแว่นถิ่นใต้ จำนวน 26 และ 23 ตัวตามลำดับ สำหรับการกระจายของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในป่าพรุ พบว่า มีความชุกชุมในป่าพรุน้ำตื้นรองลงมาได้แก่ ป่าพรุน้ำแห้ง ป่าพรุน้ำลึก และป่าเสม็ดตามลำดับพืชอาหารที่สำรวจพบมีจำนวนทั้งสิ้น 37 ชนิด โดยสัตว์จะกินทั้งผล ดอก และยอดอ่อนของต้นไม้ โดยมีพวกลิง ค่าง กระรอก และนกใช้ประโยชน์มากที่สุด ในด้านการใช้ประโยชน์ป่าพรุของราษฎรส่วนใหญ่เป็นการดักจับสัตว์น้ำในป่าพรุเพื่อการบริโภค รองลงมาได้แก่ การเลี้ยงสัตว์และเก็บหาของป่า เช่น การเก็บลูกหุ้มพี หวาย และผึ้งตามลำดับและราษฎรมีความเห็นว่า สัตว์ป่ามีปริมาณลดลงจากแต่ก่อน เนื่องจากการทำลายที่อยู่อาศัยโดยการบุกรุกทำลายป่า ไฟไหม้ป่า และการล่าสัตว์